

LİSANS SIZ ELEKTRİK ÜRETİMİ

Şubemiz tarafından 9 Mayıs günü düzenlenen “Dünyada ve Türkiye’de Rüzgar Enerjisi Uygulamaları” panelinde yapılan sunumdan alınmıştır.

Lisanssız santrallerin proje onay ve kabul yetkileri 2012 yılından itibaren Bakanlık tarafından birer yılına TEDAŞ'a verildi. Önce rüzgâr santralleri ile başladık. Ancak (Teknik Etkileşim Analizi) TEA ya da diğer adıyla RAPSİM denilen Genelkurmay ve MİT izinleri yüzünden lisanssız rüzgâr santralleri da bir darbe yedi. Söz konusu protokol çıkmadığı için 19 Nisan 2014'e kadar hiçbir rüzgâr santral projesine bakamadık. Bu arada önümüze 2.3 kilovatluk bir rüzgâr türbini projesi geldi. Buna da mı TEA isteyeceğiz diye Bakanlığa yazı yazdık. Ne kadar güce kadar TEA istenecekti? Yükseklik, güç bakımından bir sınır olması gerekiyor muydu? Bizim bu girişimimizden sonra bu protokolün (RAPSİM-Radar İz ve İzleme Daire Başkanlığı) yenileme sürecine girildi. Tabii, bir kısım yatırımcı bunun için de kaçmış olabilir. Bu süreçte rüzgâr santralleri darbe alınca, lisanssızda kojenerasyon, biyogaz (çöpgazı) ve özellikle doğalgaz projeleri gelmeye başladı çünkü bunlarda güç sınırlaması yok. Ama şu anda lisanssız süreci bizde gayet iyi gidiyor, yani yerine oturdu. Onay işlemlerimiz devam ediyor. İyi firmalar da girdi bu sektöre. Bizim limitimiz çok geniş; 1 kilovattan 1 megavata, hatta 2.3 megavata kadar rüzgâr türbini talepleri var. Yani öyle bağlantı görüşleri geliyor. Grup olarak hepsini birlikte yürütmeye çalışıyoruz.

TEDAŞ olarak özelleştirmenin dışında sadece genel müdürlük kalmıştı. Dağıtım şirketleri kurulmaya başlayıp, sıkıntılar olmaya başlayınca, bu 21 bölgenin il merkezlerinde önce temsilcilikler, yeni adı ile; 20-30 kişilik, çoğunluğunu elektrik ve kamulaştırmayla ilgili birimlerde çalışan arkadaşların oluşturduğu koordinatörlükler kuruldu. Mesela, güneş enerjisinde 100 kilovata kadar yetki devri yapıldı. Onay ve kabuller bu koordinatörlükler tarafından yapılıyor.

Bakanlığın verdiği yeni yetkilendirmeler var;

Leyla ASLAN [TEDAŞ]

lisanssızlarda, HES'leri TEMSAN'a verdiler, diğer lisanssızların yetkisi yine TEDAŞ'da. Bununla birlikte, dağıtım şirketlerinin proje onay ve kabul yetkileri çok kısıtlandı. Sadece KET (Küçük Ek Tesisler) proje onay ve kabulleri, bir de üçüncü şahıs yatırımcıların proje onay ve kabulleri dağıtım şirketlerine bırakıldı. Yani şu anda dağıtım şirketlerinin yaptığı yatırım programındaki, hat olsun, trafo merkezleri olsun, bütün yatırımlar TEDAŞ'a geliyor; proje onayları ve kabulleri TEDAŞ ve onun yetkilendirdiği bölge koordinatörlükleri tarafından yapılıyor.

Bilindiği gibi, Lisanssız süreci 4628 sayılı Kanun ile başladı. Daha sonra 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda, lisanssız üretimde 500 kilovata kadar olan sınır 1 megavata yükseltildi (Bakanlar Kurulunun kaynak bazında 2.5 megavata kadar da artırma yetkisi var) ve EPDK'ca yayınlanan Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği ve Tebliği yayınlanarak süreç devam ediyor.

Lisanssız Kapsamında Kurulacak Tesisler

Kojenerasyon santralleri için Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü verimlilik şartı arıyor. Bunları önce YEGM inceleyip bir verimlilik belgesi veriyor. İstenen verimlilik oranı yüzde 80'le başladı, şu anda yüzde 75 civarında. Çok yüksek verimli tesisler olması şartıyla lisanssız üretim yapılabilir, o yüzden güç sınırı yok.

Ürettiği enerjinin tamamını iletim veya dağıtım sistemine vermeyen YEK'lerde de, yani güneş, rüzgâr, biyogazda da lisanssızlar için güç sınırı yok. Sadece katı atık dediğimiz çöp veya arıtma çamurlarının işlendiği, belediyelerce kurulan santrallerde bir güç sınırı yok. Yine belediyelere ait su isale hatları üzerine kurulacak tesislerle ilgili bir güç sınırı da yok. Ancak bu projeler TEDAŞ'a gelmiyor, DSİ'ye gidiyor.

Kurulu güç değişikliği iki noktada yapılıyor. Biri, ilk bağlantı görüşü için başvurunun yapıldığı ay içerisinde,

ikincisi ise bağlantı anlaşması imzalandıktan sonra. Ancak bu, rüzgâr için pek geçerli bir madde değil. Çünkü rüzgârda, güneşte olduğu gibi iki-üç panel ilave edip, güç yükseltmek mümkün olmuyor. O yüzden EPDK'ya, rüzgârda 1 megavat değil de, 1 ünite şeklinde, oradaki kapasitenin de iyi değerlendirilmesi anlamında 1 ünite olması yönünde bir önerimiz oldu. Yani 1 megavatlık değil, 1 ünite. Çünkü RES santraller üretimi; 500 / 750 / 1000/1500 kW gibi seri şekilde gidiyor. Bu önerimize çok da sıcak baktılar. Mesela, 2.5 MW ya da 1.5 MW kurup, 1 MW olarak sınırlanabilir. Aksi takdirde rüzgârda kurulu güç değişikliği olamıyor, çok ekstra maliyet gerektiriyor.

5346 Sayılı YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ AMAÇLI KULLANIMINA İLİŞKİN KANUN
Kaynak Bazında Fiyatlar

I Sayılı Cetvel (29/12/2010 tarihli ve 6094 sayılı Kanunun hükümdür.)	
Yenilenebilir Enerji Kaynağına Dayalı Üretim Tesis Tipi	Uygulanacak Fiyatlar (ABD Doları cent/kWh)
a. Hidroelektrik üretim tesisi	7,3
b. Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisi	7,3
c. Jeotermal enerjisine dayalı üretim tesisi	10,5
d. Biyokütleyle dayalı üretim tesisi (çöp gazı dahil)	13,3
e. Güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	13,3

Lisanssız üretim tesisleri, antlaşma gücünden büyük çalıştırılmaz

Lisanssız santrallarda üretilen elektrik, dağıtım şirketi vasıtasıyla YEKDEM kapsamında değerlendiriliyor. Lisanssız kapsamında yapılacak tesislerin, kısa devre veya sistem kaybolması durumunda, dağıtım sistemiyle tamamen bağlantısı kesilecek ve enerji vermeyecek şekilde, yani adalanma olmayacak şekilde kurulması esastır. Lisanssız santrallerin üretimleri YEKDEM kapsamında; 5346 sayılı Kanundaki 1 sayılı cetvelde gösterildiği gibi rüzgâr için 7.3 Dolar sent fiyatla satılmaktadır. Bu fiyatlar üzerinden 10 yıl süreyle alım garantisi var. Sonrası için şu anda bir netlik yok.

Yerli RES yapılırsa eğer, diyelim rotor yerli, kanat yerli vesaire, bunun fiyatı teşviklerle beraber 11 dolar sente çıkabiliyor. Şu anda böyle üretim yapan en azından bir-iki firma var.

Buradan da anlaşılacağı üzere rüzgâra verilen teşvik az. Rüzgâr santralleri kurulumu hem daha zor, teşviki de az.

Lisanssız RES nasıl kurulur?

Bunun için ister tüketim olsun, ister olmasın, öncelikle bir abonelik gerekiyor. RES'i nerede kurmak istiyorsanız; dağıtım şirketine ait bölgedeyse şirket, (Organize Sanayi Bölgesi) OSB'deyse OSB'ye, TEİAŞ'a bağlı bir tesisiniz varsa TEİAŞ'a başvurup, bağlantı görüşü almanız gerekiyor.

İlk aşama:

Tüketim tesisi aboneliği bulunan gerçek tüzel kişiler, Lisanssız Yönetmeliği maddesinde yazan başvuru formu, tapu, kira ya da kamuya aitse izin belgesi, başvuru bedeline ait dekont ve RES'lerin kurulacağı yere ait belediyeden veya OSB'den alınacak uygunluk belgesi sunmaları gerekiyor. Bunu özellikle belirtiyorum. Kabul aşamasında özellikle imarda ya da belediyede bu konularda çok sorun çıkıyor.

Diyelim, dağıtım şirketinden bağlantı görüşünü aldınız. Bu tarihten itibaren ya da size tebliğ edildiği tarihten itibaren 180 gün süre veriliyor. Bu süre içinde, ilk 90 günde projeler TEDAŞ'a verilmeli yoksa bağlantı görüşünüz geçersiz hale geliyor. Rüzgâr için, TEA dediğimiz, teknik etkileşim analizi için bu aşamada RAPSİM'e, başvurulması gerekiyor, çünkü lisanssızlar sürelidir. Sonuçta süre uzatımlarıyla beraber, çağrı mektubundan itibaren 270 gün süreniz var. Yani bu aşamada RAPSİM çıkmazsa, o kadar emeğe yazık oluyor.

Eğer 180 gün içinde proje onayı yapılmadı veya süre uzadıysa, bize başvuruyorsunuz, proje incelemesi devam ediyor şeklinde bir yazı veriyoruz, dağıtım şirketine üç ay daha süre uzatımı veriliyor. Şebeke işletmecisine bu 270 gün dediğim süre içerisinde onaylı proje ve TEA raporunu verdiğiniz takdirde, bağlantı anlaşması imzalanıyor.

İkinci aşama (geçici kabul aşaması):

RES'ler YG'den de AG'den de bağlanabiliyor. Bağlantı anlaşması tarihi itibarıyla 2 yıl içerisinde veya AG'den bağlandıysa 1 yıl içerisinde (tesis) tamamlanmak zorunda. Bu aşamadan sonra geçici kabuller isteniyor.

Yine (Lisanssız Elektrik Yönetmeliği) LUY ve (Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ) LUT'te, lisanssızlar için üretim ve tüketim aynı yerdeyse, bağlantı noktası çift yönlü ölçüm yapabilen sayaçlar isteniyor. Üretim ve tüketim aynı yerde değilse, yine bağlantı noktasına çift yönlü ölçüm yapabilen saatlik sayaçlar isteniyor. Bir de üretilen enerjiyi görmek için ayrıca üretimi ölçen bir sayaç isteniyor.

Lisanslılarda, önce ana ve yedek sayaç için iki hücre isteniyordu. Aslında Sayaçlar Yönetmeliğinde böyle bir madde yok. Lisanslılar da artık tek hücre yapıyorlar. Biz, kesinlikle tek hücre, ana akım gerilim trafolarının sekonderleri çift sargılı seçilerek, ana ve yedek olmak üzere iki sayaç koyularak ölçülsün istiyoruz. Bu konuda dağıtım şirketlerince çok farklı görüşler veriliyor. Biz, projelerde bunu elimizden geldiğince teke indiriyoruz.

Bağlantı şartlarına gelince;

AG'den bağlantıda; 5 kilovat altı ise tek fazlı, 5 kilovat üstü ise üç fazlı bağlanıyor. 11 kilovat ve üstü YG veya AG seviyesinden bağlanabiliyor.

Burada da yanlış anlaşılabilir bir konu var. Bir dağıtım trafosu, AG seviyesinden bağlanacak bir kişiye tahsis edilebilecek kapasite. Bu trafo, dağıtım şebekesine ait bir trafo, yani özel bir trafo değil. Burada, normalde,

trafonun, trafo gücünün yüzde 30 kadarı kapasite ayrılıyor ve trafo gücünün yüzde 10'u oranında bir kapasite de kişiye tahsis edilebiliyor. Örnek veriyorum; 400 kW bir şebeke trafosu için toplam kapasite 120 kilovat olup, bir kişiye tahsis edilebilecek kilovat da 40 kilovat. Ama trafo başvuru sahibine aitse, yani özel bir trafoysa, bağlanacak oran trafo gücü kadar olabiliyor.

AG ve YG'den bağlantı kriterleri, tebliğin ekinde var. Proje onay ve kabullerde, dağıtım şirketi de, biz de bunlara kesinlikle çok dikkat ediyoruz ve ekstra tesisat talep edildiğinde de, dağıtım şirketleri ilave tesisat yaptırabiliyorlar. Ayrıca, harmonik veya gerilim dalgalanması vesaire, güç kalitesiyle ilgili şeyler; bunların da hepsi tebliğin ve yönetmeliğin ekinde var.

AG'den bağlantıda; mesela diyelim ki üretim ve tüketim aynı noktada, aynı barada. Biz buraya, santralin üzerine üretim ölçen bir sayaç koyuyoruz; ayrıca, panodan sonra da, AG barasından sonra da üretim ve tüketimi ölçen bir sayaç koyuyoruz.

SİLİNDİR ÇELİK

KAFES TİPİ

Lisanssızda yer alan türbinler:

Bunlar, 1 megavata kadar, ortalama 60–70 metre uzunluğunda, 120 ton ağırlığında ve hem silindirik, hem kafes tipi kuleler olabiliyor, kanat uzunlukları da 40 metre. Her ikisinin de projeleri gelmekte.

Güç eğrisi:

Lisanssız piyasada çok değişik yatırımcılar var. Çok da mucit var bu arada; yani “Ben, rüzgâr türbini yaptım” diye gelenler de çok var. Biz, yaptığımız kabullerde güç eğrisinin, yani neredeyse türbinin yüzde 100'e çıkmasını istiyoruz. Daha doğrusu, proje imzalandıktan sonra bu verilerin tutulmasını istiyoruz. Çünkü lisanssız RES'lerde ölçüm şartı yok. Kabule gittiğimizde, türbinin dönmemesi, çalışmaması gibi bir şey olamaz. Bunları söylediğimiz zaman daha ciddi bakılıyor ve mümkün olduğunca da yüzde 80-90'ları hatta yüzde 100'ü tutturabiliyor, gittiğimiz kabullerde bunu gördük. Çünkü yatırımcı bilmiyor, firmalar da bilgilendirmiyor.

Sertifikasız ürünleri kesinlikle kabul etmiyoruz, projesine dahi bakmıyoruz. 30 Aralık 2014'de yeni

proje yönetmeliği çıktı. Bunda TSE uygunluk belgesi diye bir şey var, TSEK belgesi. Biz bu tür küçük yatırımcıyı oraya yönlendiriyoruz. Sonuçta bir belge alsın gelsin, biz de sıkıntı yaşamayalım, onlar da daha rahat çalışsın.

Rüzgârda 61400 serisi standartları var. Zaten tip sertifikalı bütün rüzgâr türbinlerinin bu standartlara uygun olduğuna dair belgeleri isteniliyor.

Proje hazırlarken nelere dikkat edilmeli?

En başta Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğimiz geliyor. Proje Yönetmeliği yeni değişti. Kabul Yönetmeliği şu anda değişme sürecinde, görüşler toplandı. Bunlara göre, bir de Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik (LUY) ve Tebliğe (LUT) göre projelere bakılıyor ve buna göre yapılmasını istiyoruz projelerin.

Dağıtım konusunda TEDAŞ olarak büyük bir bilgi birikimimiz var. TEDAŞ'a ait yayınlar, teknik kılavuz, şartname ve el kitaplarımız var. Bunlar TEDAŞ'ın sitesinde bulunuyor. Her bir teçhizatın şartnamesini burada bulabilirsiniz. Biz zaten proje incelerken, bütün bu teçhizatın TEDAŞ MYD şartnamelerine uygun yapılması gerektiğini belirtiyoruz. Mesela, enerji nakil hattı yapacaksanız... Hepsi yayınlarımızda mevcut. Mesela, TEDAŞ kablosu ve esasları: Burada hangi tip kablo yapıyorsanız, ona göre kanal detaylarını, kanal hesaplarını istiyoruz.

Yeni yönetmeliğe göre biz usul ve esasları hazırladık. Yani proje tipine göre, santral tipine göre; güneş, rüzgâr, kojenerasyon, biyogaz ve diğer başka bilgileri web sitemizde paylaşıyoruz.

Yeni yönetmelikten önemli bir hususa dikkatinizi çekmek istiyorum. Şimdi (Proje Uzmanlık Sertifikası) PUS belgesi isteniyor artık. Bu projeleri yapabilmek için artık mühendis olmak yetmiyor, PUS belgeniz olması gerekiyor.

TEDAŞ'a gelen projeleri nasıl kontrol ediyoruz?

Önce bir takım dosya veya CD istiyoruz. Yeni yönetmeliğe göre sadece CD içerisinde geliyor. Ön incelemeyi yapıyoruz; 90 gün geçmişse, direkt iade ediliyor ve proje düşüyor. Eksiklikleri fazlaysa yine iade ediyoruz. Biz, proje gelir gelmez bunun dağıtımını yapıyoruz ve ilgili firmanın da bu arkadaşlarla birebir çalışmasını istiyoruz. Yoksa projeler çok zaman alıyor, süremiz de sıkıntılı. Yeni yönetmeliğe göre de yine 15 işgünü kamuya süre tanındı. 15 işgünü içinde projeye bakacağız, 15 işgünü içinde size bildireceğiz, 15 işgünü içinde geri dönecek. Böyle süreler konuldu; ama uyması çok zor, ne yapacağız bilemiyorum.

180 günlük süreleri, proje takip programımız ile sürekli izliyoruz. 3 aylık süre uzatımı istendiğinde de, firmanın yazılı talebini istiyoruz, onun üzerine yazıyoruz.

Proje onaylandıktan sonra 30 gün içinde dağıtım şirketiyle bağlantı anlaşması imzalanıyor.

Burada şöyle bir gelişme oldu: Yine TEA'dan dolayı sıkıntıya girdik. Biz, projeleri şartlı onaylıyoruz, TEA ile ilgili şartlı madde yazıyoruz ve “Dağıtım şirketine

verilmesi” şartıyla onay yapıyoruz. Yani artık TEA'nın proje aşamasında verilmesi şartı yok. Bu şekilde TEA'yı da ayrıca dağıtım şirketine vermesi gerekiyor. Yani biz projede bekletmiyoruz artık.

TEA (Teknik Etkileşim Analizi)

Kanat ucu dediğimiz, yani kule değil, kanat ucu yüksekliği 60 metrenin altındakiler hiç TEA'ya gitmiyor, sadece YEGEM'e gidip, türbin söküm raporu ve taahhünameyi verip, o belgeyi bize getiriyorlar, biz de projeyi onaylıyoruz. Ama diğerlerinde RAPSİM'e başvuru yapıyor ve dediğimiz gibi, burada 7-8 ay bekleyen projeler var. Yönetmelik değiştiği için süreler durdurulmuştu. Ondan dolayı 1-2 günle kurtardılar. Kurtaramayan projeler de var. Hatta bazı firmaların bunun için MİT'e, Genelkurmay'a gittiklerini biliyorum.

Kanat ucu 60 metre üzerinde olan rüzgâr projeleri RAPSİM'e başvuruyor. Bu süreci ne kadar hızlı yaparsanız, o kadar iyi olur. Ama bunda da biz yönetmelikte değişiklik istedik. Bağlantı için başvursun firmalar, kapasiteleri ayrılın. Bu arada gitsin RAPSİM'e, alsın gelsin, süre ondan sonra başlasın diye bir önerimiz oldu. Biz de uğraşmayalım dedik. Bu da kabul gördü, bilmiyorum, büyük ihtimalle bu şekilde değişebilir.

Yine lisanssızlarla ilgili 31 Aralık'a kadar rüzgârla ilgili geçici bir madde vardı. Bir TEA da değil, iki ayrı TEA isteniyor. Yönetmelikte bir gibi görünüyor; ama MİT ayrı gönderiyor, Genelkurmay ayrı gönderiyor. Birbirini beklemek zorunda kalıyorlar. Biz, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğüyle görüştük; hangisi olumluysa, bize gönderin, şartlı süre başlatalım diye. 10'a yakın projeyi de o şekilde kurtardık aslında. Firma kabul etti, hani TEA olumsuz gelirse diye kabul etti. Şimdi bu madde düştü artık, 2014 yılı bittiği için. 2015'ten itibaren de 270 günlük süre içinde TEA'nın gelmesi lazım. Buna dikkat etmek gerekiyor.

Geçici kabul süreci:

Burada türbinlerin testleri, performans testleri, gürültü ölçümleri, koordinat ölçümleri gibi testler yaptırıyoruz, devreye alıyoruz türbinleri. Çok ciddi testler yapıyoruz gerçekten; hani kanat kopacaksa kopsun diyoruz.

Tip sertifikası:

Bu konuda küçük üreticide sıkıntı oldu. Ama şunu belirtmek istiyorum: Türk Loydu'nun 61400-22 rüzgâr türbinleri sertifikalandırma akreditasyonu var, sertifika verebiliyor. Ayrıca, YEK kaynaklarından elektrik enerjisi üretme konusunda yönetmelikte bir madde vardı; Türk Standartları Enstitüsü'nün de böyle bir yetkisi var. Biz de bunu sonradan öğrendik. Türk Standartları da Tip Sertifikası verebiliyor.

Maliyet ve kurulum alanı:

Maliyet, genelde güneş enerjisinde vat başına 0.9-1.1 Euro, rüzgârda ise 1.1-1.3 Euro. Tabii bu rakamlar yerli ve yabancı yatırımcıya göre değişebilir ama ortalama bu civarda bir maliyet olduğu görülüyor.

Amortisman süreleri:

Güneşte 6 yıl deniyor; ama bana göre bu imkânsız, 8 yıl ve sonrası diye düşünmek lazım. Rüzgârda da 4-6 yıl olduğu söyleniyor. Kurulum süreleri ise güneşte 4 ay, rüzgârda 6-8 ay.

Rüzgârla ilgili benim özellikle yatırımcılara tavsiyem şu: Ölçüm zorunluluğu yok, ama türbin ve yer seçiminde çok titiz davranılmalı. YEGEM'de mesela, noktasal bazda veriler var, Meteoroloji'de var, bunlara çok dikkat edilmeli. Yani ölçüm şartı yok diye atlamamalı... Bunlara yatırımcının çok dikkat etmesi lazım. Yine dediğim gibi, imarla ilgili bir sıkıntı çıkmasın diye, başta ilgili belediyeden uygunluk yazısı istenmeli. Tip sertifikalı konusunda dikkat edilmeli, tip sertifikalı ürünler olmasına dikkat edilmeli. Halkın tepkisine neden olacak uygulamalardan kaçınılmalı.

Dağıtım şirketleri uygulamaları koordineli değil. Bu konuda koordinasyon sağlanmaya çalışılıyor. Mesela, yönetmelik değişim sürecinde EPDK'ya, bağlantı görüşlerinde artık TEDAŞ'tan bir ya da iki üyenin katılması önerildi.

Bu arada, TEDAŞ'a, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğünce, bu dağıtım şirketlerinin özellikle lisanssız bağlantı görüş bölümlerini denetim yetkisi verildi. Birkaç dağıtım şirketine mesela, MEDAŞ'a gidildi. Dağıtım şirketlerine denetim de yapılabilecek bundan sonra.

Proje bazındaki bizdeki son durum şöyle: 2 bin projeye başı güneş enerjisi çekiyor, 600 proje onaylandı, kabulü tamamlananların sayısı 156.

Bir zamanlar fuarın birinde şöyle bir duyuru görmüştüm: “Onaylı lisanssız GES projeleriniz satın alınır.” Bunu sizler daha iyi bilirsiniz; önceleri HES'te olmuş, RES'te olmuş böyle şeyler. Biz o zaman dağıtımcıydık. Yani piyasa o anlamda biraz karışık geliyor bana. Çünkü bu kadar proje başvurusu var, ancak 156'sının kabulü yapılmış.

RES'te ise 125 başvuru var, bunların 30'unu onayladık; çoğu o, 1.5-2 yıllık süreçte başvurup, sonradan vazgeçen yatırımcılar. Ama mesela geçenlerde 10 proje birden imzaladık. Bu da çok hoşuma gitti. Şu ana kadar kabulü tamamlananlardan Hatay tarafında 2 türbini devreye aldık; biri yerli, biri yabancı. Şu sıralar elimizde kabul bekleyen 4 tane RES daha var.